

Teoria deformacji

X seria zadań (na poniedziałek 4.05, wersja 1.11)

W tej serii w kilku miejscach kluczowy jest wniosek z twierdzenia Krulla o przecięciu: jeśli A jest noetherowskim pierścieniem lokalnym z ideałem maksymalnym $\mathfrak{m}$, to $\dim(A) \leq \dim_{A/\mathfrak{m}} \mathfrak{m}/\mathfrak{m}^2$. Ważne jest też samo twierdzenie, które mówi, że w sytuacji jak wyżej, jeśli $f_1, \dots, f_k \in \mathfrak{m}$, to $\dim(A/(f_1, \dots, f_k)) \geq \dim(A) - k$.

Zadanie 1

Niech $S = \mathbb{k}[[t_1, \dots, t_d]]$ będzie pierścieniem szeregów formalnych i niech $\mathfrak{m} = (t_1, \dots, t_d) \subset S$.

1. Oblicz wymiar pierścienia S . Możesz założyć, że S jest noetherowski (Atiyah-Macdonald rozdział 10). *Wskazówka: to pierścień lokalny, więc by oszacować wymiar z góry możesz użyć twierdzenia Krulla o ideale głównym (np. Eisenbud 10.2).*
2. Niech $f_1, \dots, f_r \in \mathfrak{m}$ będą elementami, którymi obrazy w $\mathfrak{m}/\mathfrak{m}^2$ są liniowo niezależne. Pokaż, że $S/(f_1, \dots, f_r)$ jest izomorficzny jako $\mathbb{k}$ -algebra z $\mathbb{k}[[t_{r+1}, \dots, t_d]]$.
Wskazówka: jak na wykładzie wywnioskuj, że jest on obrazem $\mathbb{k}[[t_{r+1}, \dots, t_d]]$. Potem możesz argumentować, np. używając poprzedniego podpunktu by pokazać, że jądro jest trywialne.

3. Niech $\mathbb{k}[[u_1, \dots, u_r]]$ będzie pierścieniem szeregów formalnych, niech $\mathfrak{n} = (u_1, \dots, u_r)$.

Niech $\mathbb{k}[[t_1, \dots, t_d]] \rightarrow \mathbb{k}[[u_1, \dots, u_r]]$ będzie pewną ustaloną surjekcją $\mathbb{k}$ -algebr. Pokaż, że jej jądro jest generowane przez dowolne $d - r$ elementów z jądra, których klasy tworzą bazę jądra surjekcji $\mathfrak{m}/\mathfrak{m}^2 \rightarrow \mathfrak{n}/\mathfrak{n}^2$ jako przestrzeni liniowej nad $\mathbb{k}$.
Wskazówka: podziel przez te elementy i skorzystaj z poprzedniego podpunktu.

Zadanie 2 PODSCHEMATY GŁADKIE GŁADKICH SĄ LOKALNIE ZUPEŁNYMI PRZECIĘCIAMI

Niech $Y = \text{Spec}(A)$ będzie schematem afinicznym skończonego typu nad $\mathbb{k}$ i niech $X \subset Y$ będzie podschematem. Niech $d := \dim(Y)$, $r := \dim(X)$. Załóżmy, że $\mathbb{k}$ -punkt x odpowiadający ideałowi $\mathfrak{m}_x \subset A$ jest regularnym punktem zarówno Y jak i X . Niech $I := I(X) \subset A$. Pokaż, że $IA_{\mathfrak{m}_x} \subset A_{\mathfrak{m}_x}$ jest generowany przez $d - r$ elementów, a nawet, że $IA_{\mathfrak{m}_x}$ jest generowany przez dowolne $d - r$ elementów które tworzą bazę jądra surjekcji $T_x^\vee Y \rightarrow T_x^\vee X$.

Wskazówka: z twierdzenia Krulla o przecięciu $\ker(A_{\mathfrak{m}} \rightarrow A_{\mathfrak{m}}/I_{\mathfrak{m}}) = \ker(A_{\mathfrak{m}} \rightarrow \widehat{A_{\mathfrak{m}}/I_{\mathfrak{m}}}) = \ker(\widehat{A_{\mathfrak{m}}} \rightarrow \widehat{A_{\mathfrak{m}}/I_{\mathfrak{m}}}) \cap A_{\mathfrak{m}}$. Skorzystaj z poprzedniego zadania i dobrać $\dim_x(A) - \dim_x(A/I)$ elementów z $A_{\mathfrak{m}}$, które generują $\ker(\widehat{A_{\mathfrak{m}}} \rightarrow \widehat{A_{\mathfrak{m}}/I_{\mathfrak{m}}})$.

Zadanie 3 DLA SK. PREZ. MODUŁÓW LOKALNA WOLNOŚĆ = PŁASKOŚĆ = PROJEKTYWNOŚĆ

Niech M będzie skończenie prezentowanym A -modułem. Uzasadnij, że M jest lokalny wolny wtedy i tylko wtedy, gdy jest on projektywny. Przykładowe kroki:

1. Niech $S \subset A$ będzie multiplikatywnie domknięty, a P będzie A -modułem skończenie prezentowanym. Pokaż, że dla każdego A -modułu N mamy

$$S^{-1} \text{Hom}(P, N) \simeq \text{Hom}_{S^{-1}A}(S^{-1}P, S^{-1}N).$$

2. Pokazaliśmy już (ćwiczenie V.1), że skończenie prezentowany płaski moduł jest lokalnie wolny.
3. Ustalmy ciąg $0 \rightarrow K \rightarrow F \rightarrow M \rightarrow 0$, gdzie F jest wolny, zaś M lokalnie wolny. Pokaż, że indukowane odwzorowanie $\text{Hom}(M, F) \rightarrow \text{Hom}(F, F)$ jest surjektywne. Wywnioskuj, że $F \rightarrow M$ ma cięcie, więc M jest projektywny. *Wskazówka: homomorfizm $M \rightarrow N$ jest surjektywny jeśli jest surjektywny po każdej lokalizacji w ideale maksymalnym.*

Zadanie 4 CHARAKTERYZACJA GŁADKOŚCI W TERMINACH CIĄGÓW KOSTYCZNYCH

Niech $\mathbb{k}$ będzie algebraicznie domkniętym ciałem. Niech Y będzie gładkim schematem nad $\mathbb{k}$ i niech $X \subset Y$ będzie podschematem. Pokaż, że następujące warunki są równoważne:

1. X jest gładki,
2. na pewnym afinicznym pokryciu $\{U_i\}_i$ schematu X obcięty ciąg kostyczny

$$\frac{\mathcal{I}}{\mathcal{I}^2} \Big|_{U_i} \rightarrow \Omega_{Y/\mathbb{k}}|_{U_i} \rightarrow \Omega_{X/\mathbb{k}}|_{U_i} \rightarrow 0$$

jest również lewodokładny i rozszczepia się.

3. ciąg kostyczny jest lewodokładny i rozszczepia się na każdym afinicznym pokryciu $\{U_i\}$ schematu X .

Wskazówka: wszystko jest lokalne. Jeśli ciąg lokalnie rozszczepia się, to $\Omega_{X/\mathbb{k}}$ jest projektywny, a zatem lokalnie wolny, a jego ranga w każdym x wynosi $\geq \dim_x(X)$, lecz ranga $\mathcal{I}/\mathcal{I}^2$ w x wynosi $\geq \dim_x(Y) - \dim_x(X)$ z twierdzenia Krulla. W drugą stronę: jeśli X jest gładki, to z zadania 2 i rozważań o rangach wynika, że ciąg jest dokładny po podzieleniu przez $\mathfrak{m}$. Skorzystaj np. z lokalnego kryterium płaskości by pokazać, że ciąg jest lewodokładny. Następnie użyj zadania 3 by pokazać, że się rozszczepia.